

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Prop. 18 L

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i tvisteloven (halvering av
skrivesalæret for forliksklager i inkassosaker)

Innhold

1	Innledning	5	4	Økonomiske og administrative konsekvenser	15
2	Bakgrunnen for saken	5			
3	Forslag om halvering av skrivesalæret for forliksklager i inkassosaker	8	5	Merknader til endringen i tvisteloven § 6-13	16
3.1	Gjeldende rett	8			
3.2	Forslaget i høringsnotatet	9			
3.3	Høringsinstansenes syn	11			
3.4	Departementets vurderinger	14			
				Forslag til lov om endringer i tvisteloven (halvering av skrivesalæret for forliksklager i inkassosaker)	17

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Prop. 18 L

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i tvisteloven (halvering av skrivesalæret for forliksklager i inkassosaker)

*Tilråding fra Justis- og beredskapsdepartementet 23. oktober 2020,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Innledning

Departementet foreslår i proposisjonen her en halvering av skrivesalæret for forliksklager der det også kreves erstatning for utenrettslige inndrivingskostnader (inkassogebyrer og -salærer etter inkassoforskriften). Skrivesalæret er nå ett rettsgebyr (p.t. 1172 kroner) og foreslås redusert til et halvt rettsgebyr (p.t. 586 kroner).

Forslaget inngår i departementets arbeid med å redusere skyldnernes kostnader ved inndrivning av forfalte pengekrav. Skrivesalær ved forliksklage har nær sammenheng med skrivesalær ved tvangsfullbyrdelse, som er regulert i forskrift.

2 Bakgrunnen for saken

Justis- og beredskapsdepartementet nedsatte i oktober 2018 en arbeidsgruppe som skulle se på nærmere angitte problemstillinger om inkassoloven. Etter en utvidelse av arbeidsgruppens mandat i januar 2019 ble arbeidsgruppen dessuten bedt om å se på inkassoselskapenes adgang til å kreve gebyrmessig kostnadsdekning ved rettslig inndrivning, jf. tvisteloven § 6-13 og forskrift om saksøktes sakskostnadsansvar ved tvangsfullbyrdelse. Arbeidsgruppen avga sin rapport «Gjennomgåelse av nærmere angitte problemstillinger om inkassoloven» 27. januar 2020. Arbeidsgruppen

foreslo en ny inkassolov og en ny inkassoforskrift, og i den forbindelse et nytt gebyrsystem for utenrettslig inndrivning. Når det gjelder gebyrmessig kostnadsdekning ved rettslig inndrivning, foreslo arbeidsgruppen å halvere skrivesalæret ved begjæringer om utlegg, tvangssalg av løsøre og tilbakelevering av løsøre til salgspanthaver, fra ett til et halvt rettsgebyr. Arbeidsgruppen foreslo ikke å endre skrivesalæret ved forliksklage etter tvisteloven § 6-13. Arbeidsgrupperapporten ble sendt på høring 9. mars 2020, med høringsfrist 9. juni 2020.

Departementet sendte 6. april 2020 et høringsnotat om nedsettelse av inndrivingskostnader (inkassogebyrer og -salærer mv.) på høring, med høringsfrist 17. april 2020.

Høringsnotatet gjaldt:

- reduksjon av inkassogebyrer og -salærer etter inkassoforskriften
- innføring av standard skrivesalær for begjæring om tvangssalg av bolig mv.
- halvering av skrivesalæret for begjæringer om utlegg, tvangssalg av løsøre og tilbakelevering av løsøre til salgspanthaver
- halvering av skrivesalæret for forliksklager i inkassosaker

Høringen ble sendt til følgende høringsinstanser:

Alle departementene

Endringer i tvisteloven (halvering av skrivesalæret for forlikklager i inkassosaker)

Arbeids- og velferdsdirektoratet	Kommunene
Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	Fredrikstad kemnerkontor
Barneombudet	Kemneren i Bergen
Brønnøysundregistrene	Oslo kemnerkontor
Datatilsynet	
Digitaliseringsdirektoratet	ADHD Norge
Direktoratet for e-helse	Advokatforeningen
Direktoratet for forvaltning og økonomistyring	Akademikerne
Domstoladministrasjonen	AksjeNorge
Finanstilsynet	Aksjonærforeningen
Forbrukerrådet	Ambita
Forbrukertilsynet	Angstringen Norge
Fylkesmennene	Arbeidsgiverforeningen Spekter
Helfo	Barnas jurist
Helse Midt-Norge RHF	Bipolarforeningen
Helse Nord RHF	Blå Kors
Helse Sør-Øst RHF	Bompengeselskap Nord AS
Helse Vest RHF	Den norske Aktuarforening
Husbanken	Den norske dataforening
Innovasjon Norge	Den norske Dommerforening
Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	Den norske legeförening
Kartverket	Den norske Revisorforening
Konkurransetilsynet	Den norske tannlegeforening
Konkursrådet	DNB
Kontoret for Voldsoffererstatning	Econa
Kriminalomsorgsdirektoratet	Eiendom Norge
Likestillings- og diskrimineringsombudet	Eksportfinans ASA
Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum	Eksportkreditt Norge
Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse	Fattignettverket Norge
NAV Innkreving	Ferde AS
Norges Bank	Finans Norge
Norges institusjon for menneskerettigheter	Finansforbundet
Oslo byfogdembete	Finansieringsselskapenes Forening
Personvernemnda	Finansklagenemnda
Politidirektoratet	Fjellinjen
Regelrådet	For Fangers Pårørende
Regjeringsadvokaten	Fransiskushjelpen
Riksadvokaten	Frelsesarmeen
Riksrevisjonen	Frivillighet Norge
Skattedirektoratet	Funksjonshemmedes fellesorganisasjon
Språkrådet	Gatas økonom
Statens innkrevingssentral	Gatejuristen
Statens institutt for forbruksforskning	Gjeldsoffer-Alliansen
Statens lånekasse for utdanning	Gode betalere
Statens pensjonskasse	Hovedorganisasjonen Virke
Statens sivilrettsforvaltning	Huseiernes Landsforbund
Statistisk sentralbyrå	IKT-Norge
Stortingets ombudsmann for forvaltningen	Inka Management AS
Tolletaten	Juridisk rådgivning for kvinner
Økokrim	Juristforbundet
	Jussbuss
Forliksrådene i Bergen, Kristiansand, Oslo, Stavanger, Tromsø og Trondheim	Jussformidlingen i Bergen
	Jusshjelpa i Nord-Norge
	KapitalKontroll
Fylkeskommunene	Kirkens Bymisjon

Kommunalbanken AS	Sparebankforeningen
Kreftforeningen	Spillavhengighet Norge
KS	Standard Norge
Landsforeningen for barnevernsbarn	Stiftelsen Barnas rettigheter
Landsforeningen for pårørende innen psykisk helse	Stiftelsen SOR
Landsorganisasjonen i Norge	Stiftelsen Stopp diskrimineringen
Luksusfellen, Rubicon TV AS	Straffedes Organisasjon i Norge
Maskinentreprenørenes Forbund	Tekna Samfunnsutviklerne
Mental Helse	TietoEvry
Norges Bondelag	Unio
Norges Eiendomsmeglerforbund	Vegamot
Norges Fiskarlag	Vegfinans AS
Norges Huseierforbund	Verdipapirfondenes forening
Norges Hyttedeforbund	Verdipapirforetakenes Forbund
Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund	Verdipapirsentralen ASA
Norges Kreditorforbund	Virke Inkasso
Norges Lastebileier-Forbund	Voksne for barn
Norges Parkeringsforening	Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund
Norges Politilederlag	Wayback
Norges Rederiforbund	Handelshøyskolen BI
Norsk Bergindustri	Norges Handelshøyskole
Norsk Bonde- og Småbrukarlag	Universitetet i Bergen, Det juridiske fakultet
Norsk Forbund for Utviklingshemmede	Universitetet i Oslo, Det juridiske fakultet
Norsk Industri	Universitetet i Tromsø, Det juridiske fakultet
Norsk olje og gass	
Norsk psykologforening	Følgende høringsinstanser har gitt realitetsmerknader til høringen:
Norsk senter for informasjonssikring	
Norske Boligbyggelags Landsforbund	Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Norske Finansanalytikerens Forening	
Norske Kredittopplysningsbyråers forening	Brønnøysundregistrene
NTL Skatt	Domstoladministrasjonen
Næringslivets Hovedorganisasjon	Finanstilsynet
Parat Nav	Forbrukerrådet
Parat Politiet	Forbrukertilsynet
Parkeringsklagenemnda	Fylkesmannen i Oslo og Viken
Pensjonistforbundet	Konkursrådet
Pensjonskasseforeningen	Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum
Private Barnehagers Landsforbund	Oslo byfogdembete
Profesjonelle Vergers Interesseorganisasjon	Oslo politidistrikt
Pårørendesenteret	Politidirektoratet
Redd Barna	Vest politidistrikt
Regnskap Norge	Øst politidistrikt
Rettspolitisk forening	
Rusmisbrukernes Interesseorganisasjon	Kemneren i Drammen
Røde Kors	Narvik kommune
Rådet for psykisk helse	Nærøysund kommune
Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner	Oslo kemnerkontor
Samarbeidsutvalget for forliksråd og namsmenn	Ringebu kommune
Samfunnsviterne	Stavanger kommune
Samfunnsøkonomene	Sør-Fron kommune
Senior Norge	Trysil kommune
Skatterevisorenes forening	
SMB Norge	Abelia

Action:reaction
 Advokatforeningen
 Astrid Grendstad
 Bjørn Ødegaard
 CONCENT AS
 Contando AS
 DHL Express (Norway) AS
 Debitor AS
 Den norske Revisorforening
 Elvia AS
 Energi Norge
 Fair Group AS
 Fattignettverket Norge
 Finans Norge
 Finansforbundet
 Finansieringsselskapenes Forening
 Fjellinjen AS
 Garmann, Mitchell & Co Advokatfirma
 Geir Jøsendal
 Gjeldsoffer-Alliansen
 Gode Betalere
 Hovedorganisasjonen Virke
 Jussbuss
 Kapitalkontroll AS
 Kredin AS
 Kristin Brendnes
 KS
 Landsorganisasjonen i Norge
 Melin Group AS
 Namdalskysten Næringsforening
 Norges Eiendomsmeglerforbund
 Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund
 Norges Parkeringsforening (Norpark)
 Norges politilederlag i Parat
 Norsk Egeninkassoforening
 Næringsalliansen for Trøndelag
 Næringslivets Hovedorganisasjon
 Pensjonistforbundet og SAKO-organisasjonene
 (Fagforbundets sentrale Pensjonistutvalg,
 LO Stats Pensjonistutvalg, Jernbane-
 pensjonistenes Forbund, Politiets Pensjonist-
 forbund, Postens Pensjonistforbund,
 Telepensjonistenes Landsforbund og
 Statens Vegvesens Pensjonistforbund)
 Pensjonistpartiet
 Per Aage Pleym Christensen
 Posten Norge AS
 Profesjonelle Vergers Interesseorganisasjon
 Roland Mortvedt
 Roy Michelsen
 Seppo Olavi Jestilä
 Solvencia AS
 Toril Julie Schrøder
 Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund
 Fem privatpersoner som ikke har oppgitt navn

Følgende høringsinstanser har uttalt at de ikke har merknader:

Finansdepartementet
 Forsvarsdepartementet
 Helse- og omsorgsdepartementet
 Landbruks- og matdepartementet
 Samferdselsdepartementet
 Utenriksdepartementet

Skattedirektoratet
 Statens kartverk
 Statistisk sentralbyrå
 Stavanger forliksråd

Høringen er ellers fulgt opp ved at gebyrene og salærene i inkassoforskriften er redusert ved forskrift 19. juni 2020 nr. 1248 om endringer i forskrift 14. juli 1989 nr. 562 til inkassoloven m.m. Endringsforskriften trådte i kraft 1. oktober 2020.

Departementet sendte dessuten 4. juni 2020 på høring et høringsnotat med forslag til standard skrivesalær for visse begjæringer om tvangsfullbyrdelse etter tvangsfullbyrdesloven kapittel 10 og 13, med høringsfrist 5. august 2020. Høringsnotatet fulgte opp innspill i høringen i april fra Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum. Ny forskrift om saksøktes ansvar for sakskostnader ved tvangsfullbyrdelse ble fastsatt i statsråd 23. oktober 2020.

3 Forslag om halvering av skrivesalæret for forlikklager i inkassosaker

3.1 Gjeldende rett

Hovedregelen om krav på erstatning for sakskostnader etter tvisteloven er at en part som har vunnet saken, har krav på full erstatning for sine sakskostnader fra motparten, jf. tvisteloven § 20-2 første ledd. Etter tvisteloven § 20-5 første ledd første og andre punktum skal full erstatning for sakskostnader dekke alle partens nødvendige kostnader ved saken som ikke særlige regler gir grunnlag for å unnta. Ved vurderingen av om kostnadene har vært nødvendige, skal det legges vekt på om det ut fra betydningen av saken har vært rimelig å pådra dem. Det følger også av formålsbestemmelsen til tvisteloven at saksbehandlingen og kostnadene skal stå i et rimelig forhold til sakens betydning, se § 1-1 andre ledd.

Det følger eksplisitt av § 20-5 andre ledd at erstatning for sakskostnader i forlikrådet likevel

bare gis innenfor rammen av tvisteloven § 6-13. Med andre ord foreligger det to begrensninger i retten til å kreve sakskostnader i forliksrådssaker: kravet etter tvisteloven § 20-5 første ledd om at kostnadene må ha vært nødvendige, og begrensningene som følger av tvisteloven § 6-13. Hensikten med begrensningene i tvisteloven § 6-13 er å begrense kostnadsnivået ved forliksrådsbehandling, se også NOU 2001: 32 A Rett på sak Lov om tvisteløsning (tvisteloven) punkt 10.10.17.1. Det følger av tvisteloven § 6-1 første ledd at behandlingen i forliksrådet skal legge til rette for at partene ved mekling eller dom får løst saken enkelt, hurtig og billig.

Etter tvisteloven § 6-13 første ledd gis erstatning for sakskostnader i forliksrådet bare for følgende poster:

- «a) gebyr for behandlingen i forliksrådet, samt gebyret for utleggsbegjæringen når en sak behandles i forliksrådet etter tvangfullbyrdsloven § 7-7,
- b) reiseutgifter for parter med personlig møteplikt,
- c) et beløp inntil halvt rettsgebyr for utgifter til møte for parter uten personlig møteplikt,
- d) et beløp inntil fire ganger rettsgebyret for retts hjelp ved forliksklage eller tilsvarende og saksforberedelse ellers, men inntil rettsgebyret dersom klageren i tillegg krever erstatning for kostnader ved utenrettslig inndrivning etter annet ledd, og
- e) et tillegg til beløpene i bokstav c og d for den generelle satsen for merverdiavgift når ikke sakens rettsforhold hovedsakelig skriver seg fra virksomhet hos parten som er merverdiavgiftspliktig.»

Det følger av tvisteloven § 6-13 andre ledd at krav om erstatning for kostnader ved utenrettslig inndrivning (inkasso) ikke regnes som sakskostnader etter denne paragrafen.

Adgangen etter § 6-13 første ledd bokstav d andre alternativ til å ta et rettsgebyr for retts hjelp ved forliksklage og saksforberedelse ellers dersom klageren i tillegg krever erstatning for kostnader ved utenrettslig inndrivning (inkasso), gjelder i praksis inkassoforetakenes godtgjørelse for å sende saker til forliksrådet. Det kalles derfor gjerne skrivesalær, selv om det er skyldneren og ikke fordringshaveren (inkassoforetakets kontraktspart) som betaler. Rettsgebyret er fra 1. januar 2020 1172 kroner, jf. forskrift 15. februar 1983 nr. 86 etter rettsgebyrloven m.m. § 2-1. I Prop. 1 S (2020–2021) for Justis- og

beredskapsdepartementet er det foreslått å øke rettsgebyret til 1199 kroner med virkning fra 1. januar 2021.

Kravene til innhold i en forliksklage følger av tvisteloven § 6-3 andre ledd. Forliksklagen skal angi:

- forliksrådet
- navn og adresse på parter, eventuelle stedfortredere etter tvisteloven §§ 2-3 til 2-5 og prosessfullmektiger
- kravet som gjøres gjeldende, og en påstand som bestemt angir resultatet klageren i tilfelle krever ved dom
- en begrunnelse som alltid må angi en konsentrert beskrivelse av de faktiske forholdene kravet direkte bygger på

Det følger av tvisteloven § 6-3 tredje ledd at kopi av dokumenter kravet direkte bygger på, bør vedlegges. Hvis klageren krever erstatning for kostnader ved utenrettslig inndrivning, skal betalingsoppfordringen etter inkassoloven § 10, jf. § 12, vedlegges. Videre følger det av fjerde ledd at utleggsbegjæringen skal regnes som forliksklage når en sak behandles i forliksrådet etter tvangfullbyrdsloven § 7-7.

Når det gjelder skrivesalær ved begjæring om tvangfullbyrdelse, følger det av tvangfullbyrdsloven § 3-1 første ledd første punktum at saksøkeren har krav på dekning av sine sakskostnader i en sak om tvangfullbyrdelse så langt saken og kostnadene har vært nødvendige. I første ledd sjuende punktum er Kongen gitt hjemmel til å fastsette maksimalsatser for saksøktens kostnadsansvar. Slik forskrift er gitt ved forskrift 4. desember 1992 nr. 898 om saksøktens sakskostnadsansvar ved tvangfullbyrdelse. Forskriften gjelder for utlegg, tvangssalg av løsøre og tilbakelevering av løsøre til salgspanthaver, jf. § 1. I statsråd 23. oktober 2020 ble det imidlertid fastsatt en ny forskrift om saksøktens ansvar for sakskostnader ved tvangfullbyrdelse. Forskriften trer i kraft 1. februar 2021.

3.2 Forslaget i høringsnotatet

Arbeidsgruppen som vurderte endringer av inkassoloven, foreslo en halvering av skrivesalæret for begjæring om utlegg, tvangssalg av løsøre og tilbakelevering av løsøre til salgspanthaver etter forskrift om saksøktens sakskostnadsansvar ved tvangfullbyrdelse § 2 første ledd nr. 2. Forslaget gikk etter dette ut på en endring fra ett rettsgebyr til et halvt rettsgebyr (dvs. fra 1172 til 586 kroner). Arbeidsgruppen foreslo imid-

lertid ikke noen endringer i skrivesalæret ved forliksklage etter tvisteloven § 6-13 første ledd bokstav d. Arbeidsgruppen begrunnet det siste slik, i rapporten punkt 7.2:

«Det er formodentlig vesentlig mer arbeid ved utarbeidelsen av forliksklager enn ved begjæringer om utlegg, tvangssalg av løsøre og tilbakelevering av løsøre, og det vil kunne forsvare høyere kostnader. Arbeidsgruppen viser i den forbindelse til at det er en tvist om kravet, til kravene til innhold i en forliksklage etter tvisteloven § 6-3, og at det etter tvisteloven § 6-13 kan kreves fire rettsgebyr hvis man ikke krever inkassokostnader dekket. Den alternative godtgjørelsen på ett rettsgebyr dersom man i tillegg krever inkassokostnader dekket, framstår som moderat.»

Departementet reiste i høringsnotatet spørsmål om ikke arbeidet med forliksklagene og konsekvenshensyn tilsa at skrivesalæret for forliksklage der det også kreves erstatning for kostnader ved utenrettslig inndrivning, jf. tvisteloven § 6-13 første ledd bokstav d andre alternativ, også bør halveres fra ett til et halvt rettsgebyr (dvs. fra 1172 til 586 kroner).

Når det gjelder arbeidet med forliksklagene, antok departementet at det normalt ikke vil være tvist i de sakene hvor inkassokostnader kreves dekket, i og med at det normalt ikke er adgang til å kreve inkassokostnader dersom det er fremmet innsigelser i saken. Dette følger av inkassoloven § 17 andre ledd, der det heter at kostnadene ikke kan kreves erstattet dersom skyldneren hadde innsigelser som det var rimelig grunn til å få vurdert før inndrivningen ble satt i verk. Det gjelder selv om kostnadene påløp før innsigelsene ble satt frem, dersom ikke skyldneren burde satt dem frem tidligere. Departementet la til grunn at det kreves lite arbeid med forliksklager der det ikke er tvist om kravet og inkassoforetaket har alle opplysninger elektronisk. Det følger dessuten av tvangsfullbyrdelsesloven § 7-5 andre ledd første punktum at en begjæring om utlegg etter § 7-2 første ledd bokstav f skal oppfylle kravene til forliksklager i tvisteloven § 6-3, og det følger dermed av bestemmelsen at det for disse utleggsbegjæringene ikke hadde vært mer arbeid med en forliksklage.

Etter inkassoloven § 17 andre ledd vil det kunne være adgang til å kreve inkassokostnader erstattet selv om det er tvist om kravet, dersom inkassokostnadene påløp før skyldneren fremsette innsigelsene, og skyldneren burde ha frem-

satt innsigelsene tidligere. Departementet antok at dette særlig vil være aktuelt der skyldneren taper saken i forliksrådet, og uttalte:

«For disse tilfellene er det mulig at forslaget om halvering av skrivesalæret innebærer at inkassoforetakenes kostnader ved forliksrådsbehandlingen ikke blir dekket fullt ut. Selv om det trolig forekommer fra tid til annen at skyldneren etter å ha bestridt et krav og tapt i forliksrådet må betale inkassokostnader fordi skyldneren burde ha fremsatt innsigelsene tidligere, antar departementet at det forekommer i et lite mindretall av sakene, og at det i en større sammenheng er av liten økonomisk betydning for inkassoforetakene. Departementet vil dessuten understreke at en vesentlig del av inkassoforetakenes arbeid med tvisten vil foregå som innsigelsesbehandling under den utenrettslige inndrivningen.»

Der skyldneren vinner saken i forliksrådet, antok departementet at det vil være svært sjeldent at skyldneren må betale inkassokostnader. Departementet viste til at i Moe m.fl.: Inkassoloven Kommentarutgave, kommentar til inkassoloven § 17 er det uttalt at det antagelig må kreves et relativt sterkt klanderverdig forhold hos skyldneren for at denne skal kunne bli frifunnet fra å betale hovedkravet, men samtidig dømt til å betale inkassoomkostningene:

«Det kan spørres om en skyldner kan bli frifunnet fra å betale hovedkravet, men samtidig dømt til å betale inkassoomkostningene. Dersom det kan bebreides skyldneren som uaktsomt at inkasso ble iverksatt, for eksempel at innvendinger ikke ble fremsatt i tide, bør det kunne være mulig å pålegge skyldneren å dekke inkassoomkostningene. Men man må antakelig kreve et relativt sterkt klanderverdig forhold hos skyldneren før dette skal bli resultatet. Et eksempel kan være en skyldner som hevder at kravet er betalt, men nekter å fremlegge kvittering som viser dette.»

Departementet viste videre til at ved utarbeidelsen av tvisteloven var det også tatt utgangspunkt i en formodning om at klagemotparten ikke hadde bestridt kravet når det ble krevet erstatning for kostnader ved utenrettslig inndrivning. I NOU 2001: 32 A Rett på sak Lov om tvisteløsning (tvisteloven) punkt 10.10.17.4 ble forslaget om å videreføre et skrivesalær på ett rettsgebyr for inkassosaker (mens flertallet for andre saker foreslo en

økning av skrivesalæret til fire rettsgebyr) begrunnet slik:

«Utvalget foreslår denne satsen videreført i loven for inkassosakene, dvs. de saker der det også kreves erstatning for kostnadene ved utenrettslig inndrivelse. Forliksklagen kan i disse sakene gis en forholdsvis enkel utforming, i det det vil være en formodning for at klagemotparten ikke bestrider kravet, og vil i mange saker kunne standardiseres. ...

I saker som ikke er inkassosaker, vil det kunne være behov for å legge noe mer arbeid i utformingen av forliksklagen og saksforberedelsen. Maksimalsatsen på 1 R foreslås ikke anvendt for klagerens saksforberedelse i disse sakene ...»

Departementet understreket for ordens skyld at det neppe kan være adgang til å ta fire rettsgebyr i skrivesalær i stedet for ett rettsgebyr og inkassokostnader der det ikke er fremmet innsigelser mot kravet. Departementet antok at det vil være unødvendige kostnader og i strid med tvisteloven § 20-5 første ledd, foruten å være i strid med systemet i og hensynet bak tvisteloven § 6-13 første ledd bokstav d.

Departementet viste til at også konsekvenshensyn taler for å halvere skrivesalæret for forliksklager i inkassosaker fra ett til et halvt rettsgebyr. Departementet viste til at arbeidsgruppen som hadde sett på inkassoloven, i sin rapport foreslo å halvere skrivesalæret for utleggsbegjæringer mv. fra ett rettsgebyr til et halvt rettsgebyr, jf. arbeidsgruppens forslag til endring i forskrift om saksøktes sakskostnadsansvar ved tvangsfullbyrdelse § 2 første ledd nr. 2. Dette forslaget ble gjentatt i departementets høringsnotat. Etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7-2 første ledd bokstav f er «[s]kriftlig meddelelse som fordringshaveren selv har sendt skyldneren og som viser kravets grunnlag og omfang», tvangsgrunnlag for utlegg. Departementet uttalte at det ville være svært uhensiktsmessig for forliksrådene og skyldnerne dersom sakskostnadsreglene ga incentiver for at uomtvistede krav sendes forliksrådene for å få tvangsgrunnlag, i stedet for at det begjæres utlegg etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7-2 første ledd bokstav f.

Departementet la til grunn at det vil være relevant å vektlegge konsekvenshensyn ved fastsettelsen av skrivesalær i tvisteloven § 6-13 første ledd bokstav d andre alternativ, og viste til at et vesentlig siktemål med tvistelovens regler om forliksrådsbehandling er å legge til rette for en

enkel og billig prosess, jf. også tvisteloven § 6-1 første ledd, og at § 6-13 uansett innebærer en begrensning i retten til å få dekket nødvendige kostnader.

3.3 Høringsinstansenes syn

Følgende høringsinstanser støtter forslaget i høringsnotatet om halvering av skrivesalæret for forliksklager i inkassosaker, enten gjennom generell støtte til forslagene til reduksjon i inndrivingskostnader, eller ved at de spesifikt slutter seg til forslaget om halvering av skrivesalæret:

Finanstilsynet, Forbrukerrådet, Forbrukertilsynet, Fylkesmannen i Oslo og Viken, Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum, Oslo byfogdembete, Politidirektoratet, Vest politidistrikt, Øst politidistrikt, Kemneren i Drammen, Oslo kemnerkontor, Ringebu kommune, Stavanger kommune, Sør-Fron kommune, Action:reaction, Advokatforeningen, Den norske Revisorforening, Fair Group AS, Finansieringsselskapenes Forening, Gode betalere, Landsorganisasjonen i Norge, Norges Eiendomsmeglerforbund, Norges politilederslag i Parat, Næringslivets Hovedorganisasjon, Pensjonistforbundet og SAKO-organisasjonene (Fagforbundets sentrale Pensjonist-utvalg, LO Stats Pensjonist-utvalg, Jernbanepensjonistenes Forbund, Politiets Pensjonistforbund, Postens Pensjonistforbund, Telepensjonistenes Landsforbund og Statens Vegvesens Pensjonistforbund), Pensjonistpartiet, Profesjonelle Vergers Interesseorganisasjon, Yrkesorganisasjonenes sentralforbund, Roy Michelsen, Seppo Olavi Jestilä, Toril Julie Schrøder og en privatperson som ikke har oppgitt navn.

Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum uttaler bl.a. at de aller fleste pengekravssaker som fremmes for forliksrådet, om mulig er enda enklere enn utleggsbegjæringer, og at det «omtrent aldri» gis noen redegjørelse for hvilke innsigelser som eventuelt har blitt fremmet:

«Det vises til høringsnotatet pkt 3 og den grundige redegjørelsen for hvorfor skrivesalær for forliksklager fremsatt i/som ledd i inkassoprosess, bør reduseres. Namsfogden tiltrer begrunnelsen i høringsnotatet. Det er viktig å motvirke at saker fremmes for forliksrådet, for å generere økte salærer. De aller fleste pengekravsaker som fremmes for forliksrådet er om mulig ennå enklere enn utleggsbegjæringer. For saker som fremmes etter den særskilte prosessformen for uimotsagte krav, jf tvfbl § 7-2f, er det dessuten snakk om en og samme begjæring.

Som begrunnelse for ikke å sette ned salærkrav, henviste arbeidsgruppen bla til at det var tvist om kravet. Imidlertid synes det klart at de fleste forliksklager som fremmes av en inkassator også omfatter erstatning for utenrettslige inndrivelsesomkostninger. Det gis omtrent aldri noen redegjørelse for hvilke innsigelser som ev har blitt fremmet. Når forliksklagene ikke inneholder noen nærmere drøfting eller redegjørelser, er det vanskelig å se at arbeidet fortjener dobbelt så mye salær som en utleggsforretning. For alle praktiske henseender fremstår forliksklager som fremsettes av en inkassator på vegne av fordringshaver, som minst like enkle og standardiserte som en standard utleggsbegjæring. Ettersom det hører til sjeldenhetene at en inkassator redegjør for innsigelseshåndtering i saken, så må en anta at det er andre årsaker til at saken fremmes for forliksrådet. Det kan være at skyldner pt ikke har økonomisk mulighet til å gjøre opp kravet, at utleggsdatabasen viser at det er besluttet langvarig lønnstrekk el l. Å ta skritt for å skaffe seg alminnelig tvangsgrunnlag i slike enkle saker, forsvarer et salær på ½ R, ikke mer.»

Fylkesmannen i Oslo og Viken, Oslo byfogdembete, Vest politidistrikt og Norges politilederslag i Parat slutter seg til Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum's høringsuttalelse. *Vest politidistrikt* opplyser dessuten at 90 % av inkassosakene fremmes som standard forliksklager som er «maskinelt» utarbeidet.

Ringebu kommune, Sør-Fron kommune, Fair Group AS og Gode betalere støtter også forslaget under henvisning til at skrivesalæret nå overstiger kostnadene.

Fair Group AS uttaler:

«Fair støtter forslaget i høringsnotatet. I likhet med utleggsbegjæringer er forliksklager ofte enkle og standardiserte, og dagens salærnivå ligger langt over inkassators kostnader. En halvering av skrivesalæret for forliksklager vil også kunne føre til at færre saker fremmes for forliksrådene, både omfanget av urettmessige krav og småkrav hvor skyldner ikke har mulighet for å gjøre opp for seg.»

Gode betalere uttaler, med støtte fra *Action:reaction*:

«Når det gjelder endringer i tvistelovens 6-13 bokstav d så støtter vi lovavdelingens forslag om å redusere saksøktes kostnadsansvar ved

forliksklager til ett halvt rettsgebyr. Vi begrunner dette med stadig mer automatiserte prosesser og lite arbeid med forliksklager. Vi peker også på det relativt lave antallet forliksklager i 2019 i forhold til antallet utleggsbegjæringer og det totale antallet inkassosaker.»

Øst politidistrikt fremhever at det ville være uhenksmessig om sakskostnadsreglene ga incentiver til at uomtvistede krav ble sendt via forliksrådene, og uttaler samtidig at de fleste forliksklagene er standardiserte og lite arbeidskrevende:

«Øst politidistrikt støtter departementets forslag om halvering av skrivesalær for forliksklager i inkassosaker. Vi vil særlig trekke frem departementets argument tilknyttet til enkel og billig prosess som viktig. Det vil fremstå som uhenksmessig for både forliksrådene og skyldnere dersom sakskostnadsreglene ga incentiver til at uomtvistede krav ble sendt via forliksrådene, når de kan sendes direkte til namsmannen etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7-2f.

Selve arbeidsmengden knyttet til utarbeidelse av forliksklager har flere paralleller til utarbeidelse av utleggsbegjæringer. De fleste er standardiserte og lite arbeidskrevende. En halvering til et ½ rettsgebyr fremstår derfor som et akseptabelt nivå.»

Også *Forbrukerrådet, Oslo byfogdembete og Næringslivets Hovedorganisasjon* fremhever at salærene ikke bør gi incentiver til å ta ut forliksklage i stedet for å begjære utlegg for uomtvistede krav.

Forbrukerrådet uttaler, med støtte fra *Action:reaction*:

«Forbrukerrådet støtter departementets forslag om å halvere skrivesalæret for forliksklager i inkassosaker slik at det blir den samme kostnaden som for utleggsbegjæringer. Vi er enige i at konsekvensen av et høyere salær for forliksklager vil kunne føre til uheldige incentiver ved at uomtvistede krav blir sendt til forliksrådene for å få tvangsgrunnlag. Denne formen for salærarbitrasje er en ikke usannsynlig konsekvens av vesentlige kostnadsforskjeller.

Justisdepartementets forklaring på hvorfor det ikke er mer arbeid ved forliksklager på inkassokostnader enn utleggsbegjæringer fremstår også som velbegrunnet.»

Oslo byfogdembete uttaler:

«Oslo byfogdembete behandler ikke saker etter dette regelverket og viser her til høringsvaret fra Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum. Vi støtter at salærene for utleggsbegjæring og forliksklager ses i sammenheng. Forskjeller i salærets størrelse bør ikke gi incentiver til å velge forliksklage fremfor utleggsbegjæring.»

Næringslivets Hovedorganisasjon uttaler:

«Vi er enig i at uomtvistede krav ikke hører hjemme i forliksrådet. Reglene om saksomkostninger bør derfor ikke utgjøre et incentiv til å velge behandling i forliksrådet i stedet for å begjære utlegg.»

To høringsinstanser foreslår større reduksjoner i skrivesalæret enn det som ble foreslått i høringsnotatet. *Fattignettverket Norge* foreslår at skrivesalæret for forliksklagene settes til 0,25 R (p.t. 293 kroner), mens *Jussbuss* foreslår at skrivesalæret settes til 0,2 R (p.t. 234 kroner). *Jussbuss* begrunner sitt forslag med at forliksklager etter deres erfaring i stor grad er en automatisert prosess hvor hovedformålet ofte er å avbryte foreldelse:

«*Jussbuss* stiller seg bak departementets begrunnelse om å redusere skrivesalær for forliksklager. Vi foreslår derimot at skrivesalæret for forliksklager reduseres tilsvarende til 0,2 rettsgebyr. Dette på bakgrunn av vår erfaring om at forliksklager, i likhet med begjæringer om utlegg og tvangssalg, i stor grad er en automatisert prosess.

I likhet med det departementet peker på, taler konsekvenshensyn for at skrivesalæret i forliksklager reduseres i tråd med reduksjonen av skrivesalæret for begjæringer om utlegg og tvangssalg. Gjennom vår saksbehandling har vi erfart at forliksklager, i likhet med begjæringer om utlegg og tvangssalg, som regel er lite tidskrevende, der hovedformålet ofte er å avbryte foreldelse. For forliksklager i inkassosaker er det som regel tilstrekkelig å legge ved kopi av dokumentet kravet bygger på, samt betalingsoppfordring. Mange forliksklager blir utarbeidet uten at det er tvist rundt kravet og kreditor får tvangsgrunnlag gjennom fraværdom. I slike tilfeller medfører arbeidet med en forliksklage lite arbeid.»

Følgende høringsinstanser mener høringsnotatets forslag om reduksjon i inndrivingskostnader samlet sett går for langt, men har ikke uttalt seg om forslaget om halvering av skrivesalæret for forliksklager i inkassosaker:

Contando AS, Elvia AS, Energi Norge, Finans Norge, Finansforbundet, Garmann, Mitchell & Co Advokatfirma DA, Hovedorganisasjonen Virke, Namdalskysten Næringsforening, Norges Parke- ringsforening (Norpark), Næringsalliansen for Trøndelag, Nærøysund kommune, Per Aage Pleym Christensen, Posten Norge AS, Roland Mortvedt og to privatpersoner som ikke har oppgitt navn.

Fjellinjen, Melin Group AS og Solvencia AS går mot en reduksjon av skrivesalæret for forliksklager i inkassosaker.

Fjellinjen mener at en reduksjon av skrivesalæret potensielt kan føre til en økning i antallet forliksklager, men advarer samtidig mot mulige økte tap på krav dersom inkassoforetakenes incentiver til å inndrive små krav blir redusert:

«*Fjellinjen* ser to potensielle effekter av reduksjon av skrivesalær for utleggsbegjæringer og halvering av skrivesalær for forliksklager i inkassosaker.

Redusert skrivesalær vil være hensiktsmessig for skyldner da det reduserer total- kostnaden. Men det kan også øke antall saker over- sendt til namsmann og forliksråd, da terskelen er lavere med lavere kostnad. Dette vil medføre en unødvendig belastning av disse organene og virke mot sin hensikt.

På den andre siden vil en reduksjon i skrivesalæret reduserer incentivene til inkassator til å inndrive kravene, og da særlig små krav, da det medfører merkostnader og merarbeid å oversende kravene til namsmann og forliksråd. Dette vil redusere løsningsgraden til inkassator og øke tap på krav for fordringshaver.

For *Fjellinjen* sin del er dette uheldig da inkassopågang er et viktig virkemiddel for å kreve inn utestående krav, ettersom det ikke er fysiske hinder for å passere en bomstasjon. Økt tap på krav vil igjen føre til færre midler tilgjengelig for kollektiv- og vegprosjekter.»

Melin Group AS mener at den store majoriteten av krav sendes til forliksrådet fordi skyldneren har en innsigelse, og beskriver kostnader ved prosessen:

«Det er åpenbart urimelig å se for seg muligheten for å kunne foreta en kvalitativ behandling og vurdering av saker som potensielt skal

behandles i forliksråd, dersom kostnader for dette arbeidet ikke tilstrekkelig dekkes inn. Det kreves god saksbehandling og fremleggelse av dokumentasjon for at det skal kunne tas stilling til sakene i rettsapparatet.

Det er en misforståelse i antagelsen lagt frem i høringsforslaget om at saker til forliksrådene i all hovedsak ikke er omtvistet.

Før det fantes en mulighet til å sende utleggsbegjæring på uomtvistede krav med hjemmel i tvangsfullbyrdsloven § 7 f, så stemmer det at en stor del av kravene som ble sendt til forliksrådet var uomtvistet. Man ønsket da å benytte forliksrådet som en mulighet til å hindre foreldelse f.eks. der man aldri hadde oppnådd kontakt med skyldner. I dag er realiteten en helt annen og den store majoriteten av krav som sendes til forliksrådet sendes nettopp dit fordi skyldner har en innsigelse. Denne skal behandles og besvares, ofte i flere omganger. Det skal fremlegges dokumentasjon, ofte også gjennom en dialog med kreditor. Det skal skrives prosesskriv til forliksrådet og i enkelte tilfeller også innhentes juridisk kompetanse. Dette er en prosess som tar tid og som koster penger.»

Solvencia AS støtter arbeidsgruppens forslag om å opprettholde dagens skrivesalær og mener både at arbeidet med forliksklager er tidkrevende, og at det ikke er grunn til å se skrivesalæret for forliksklager og skrivesalæret for utleggsbegjæringer i sammenheng:

«Rapporten begrunner godt årsakene til at skrivesalæret for forliksklager bør beholdes på ett rettsgebyr, men ettersom Departementet synes å overse disse argumentene synes det nødvendig å utbrodere disse nærmere.

For det første er arbeidet med en forliksklage langt mer tidkrevende enn å utferdige en utleggsbegjæring. Dette er drevet av det etterfølgende arbeidet knyttet til å skaffe møtefullmektig, skrive prosess-skriv, besørge nødvendige møtefullmakter, oppdatere møtefullmektig om saken, forsøk på forlik med skyldneren, og oppfølging av saken i etterkant av forliksrådsmøtet.

For det andre har ikke argumentet om at skrivesalæret for forliksklager må halveres for å unngå at forliksklager tas i bruk som et mer lukrativt substitutt til utleggsbegjæringer rot i virkeligheten. Forliksrådet er kun egnet til å stadfeste et kravs rettmessighet, samt sikre

kravet mot foreldelse. Det fremstår som lite sannsynlig at inkassatorene ville ønske å utsette en potensiell løsning av saken (gjennom tvangsinn drivelse) med den tiden det tar å få saken gjennom forliksrådet, kun for å belaste et ekstra skrivesalær. Dette spesielt siden denne muligheten eksisterer i dag og ikke benyttes.»

Flere høringsinstanser har tatt til orde for at statlige gebyrer ved inndrivning av pengekrav bør reduseres, og *Finans Norge*, *Finansieringsselskapenes Forening* og *Per Aage Pleym Christensen* nevner i denne sammenhengen de statlige gebyrene for forliksklager.

3.4 Departementets vurderinger

Departementet opprettholder forslaget i høringsnotatet og begrunnelsene som ble gitt der. Forslaget har fått god oppslutningen i høringen, og høringsuttalelsene fra *Namsfogden i Oslo*, *Asker og Bærum*, *Vest politidistrikt*, *Øst politidistrikt*, *Fair Group AS* og *Jussbuss* underbygger at det er lite arbeid med forliksklagene i saker der det kreves erstatning for utenrettslige inndrivingskostnader. Departementet ser ikke grunn til å foreslå en større reduksjon enn en halvering nå, og viser til at en halvering støttes av *Namsfogden i Oslo*, *Asker og Bærum*, *Vest politidistrikt* og *Øst politidistrikt*. Departementet viser også til *Finanstilsynets* høringsuttalelse, der tilsynet tar til orde for at høringsnotatets forslag til reduksjoner i gebyrene og salærene etter inkassoforskriften var for store, og understreker viktigheten av trygge og forsvarlige inndrivingsprosesser.

Når det gjelder *Melin Group AS*' og *Solvencia AS*' uttalelser om kostnader ved forliksrådsbehandling, som bygger på at kravene er omtvistet, vil departementet understreke at forslaget gjelder skrivesalær der det også kreves erstatning for utenrettslige inndrivingskostnader, og at det som hovedregel ikke kan kreves erstatning for utenrettslige inndrivingskostnader ved inndrivning av bestridte krav, jf. inkassoloven § 17 andre ledd. Departementet antar derfor at det normalt ikke vil være tvist i de sakene hvor utenrettslige inndrivingskostnader kreves dekket, og viser til den nærmere begrunnelsen for dette i høringsnotatet. Departementet finner det på bakgrunn av regelen i inkassoloven § 17 andre ledd og høringsuttalelsene fra *Namsfogden i Oslo*, *Asker og Bærum*, *Vest politidistrikt*, *Øst politidistrikt*, *Fair Group AS* og *Jussbuss* lite sannsynlig at det vil være så mye arbeid med forliksklagene der det

kreves erstatning for utenrettslige inndrivingskostnader, som det Melin Group AS og Solvencia AS legger til grunn i sine høringsuttalelser. Departementet antar derfor at et skrivesalær på et halvt rettsgebyr vil dekke vanlige kostnader til rettshjelp ved forliksklage og saksforberedelse ellers der det også kreves erstatning for utenrettslige inndrivingskostnader. Departementet vil likevel understreke at det ikke følger av tvisteloven § 6-13 at alle potensielle kostnader skal dekkes. Etter departementets syn er det også relevant å legge vekt på forliksrådenes og skyldnerens behov for at skrivesalærene ikke gir incentiver til ellers formålsløse uttak av forliksklager i uomtvistede saker.

Departementet anser *Fjellinjens* hypotese om at et lavere skrivesalær kan føre til en økning i antallet forliksklager, for lite sannsynlig. Hypotesen er begrunnet i at inkassoforetakenes terskel for å ta ut forliksklager vil være lavere dersom kostnaden for skyldneren blir lavere. Departementet antar at inkassoforetakene som kommersielle aktører som bistår fordringshavere med inndrivning av pengekrav, gjennomgående er mer opptatt av effektiv inndrivning av pengekravene og egen inntjening enn av omsorgen for skyldnerens inndrivingskostnader. Lovgivningen må i alle tilfeller bygge på denne forutsetningen. Inkassoforetakene står dessuten fritt til å ta et lavere skrivesalær enn det de har adgang til å kreve etter regelverket, eller til ikke å ta skrivesalær. Dersom skrivesalæret skulle anses som et hinder mot å ta ut forliksklage i saker der en forliksklage ellers ville vært et hensiktsmessig inndrivningstiltak, ville dette vært en mer nærliggende løsning. I den grad inkassoforetakene likevel unngår å ta ut forliksklager av hensyn til skyldnerens kostnadsituasjon, antar departementet at en halvering av skrivesalæret for forliksklager i inkassosaker neppe vil gi inkassoforetakene incentiver til å ta ut flere forliksklager. Departementet viser til at skyldnerne etter forslaget uansett må betale nærmere to tusen kroner for forliksklagen, med et skrivesalær for forliksklagen på et halvt rettsgebyr (p.t. 586 kroner), jf. forslaget til endring i tvisteloven § 6-13 første ledd bokstav d i lovforslaget, og et gebyr til staten på 1,15 ganger rettsgebyret (p.t. 1347 kroner), jf. rettsgebyrloven § 7 første ledd og tvisteloven § 6-13 første ledd bokstav a.

Departementet antar heller at en reduksjon av skrivesalæret er egnet til å redusere antallet forliksklager i inkassosaker, særlig der salæret i seg selv og ikke inndrivningen av kravet er hovedmotivasjonen for å ta ut forliksklagen. Departementet

vil likevel understreke at det ikke er kjent med at uttak av forliksklager i inkassosaker uten god begrunnelse er noe utbredt problem i dag. Som beskrevet i høringsnotatet er det likevel viktig å forebygge at uttak av forliksklager uten god begrunnelse blir et problem ved at skrivesalæret for forliksklager blir høyere enn skrivesalæret for utleggsbegjæringer. Dersom reduksjonen av skrivesalæret for forliksklager og utleggsbegjæringer fører til at inkassoforetakene og fordringshaverne gjør flere forsøk på å få inndrevet kravet utenrettslig før en eventuell rettslig inndrivning, innebærer det en betydelig fordel for skyldnerne og forliksrådene/namsmyndighetene.

Departementet er ikke bekymret for at forslaget vil føre til lavere løsningsgrad. Det er gode holdepunkter for at skrivesalæret nå er klart høyere enn de faktiske kostnadene, og departementet antar at det foreslåtte skrivesalæret vil dekke kostnadene i de aller fleste sakene. Med et lett tilgjengelig apparat for rettslig inndrivning, som i det store flertallet av saker ikke vil medføre kostnader for inkassoforetakene og fordringshaverne, antar departementet at mange krav fortsatt vil bli inndrevet rettslig, samt at muligheten for at kravet blir inndrevet rettslig, bidrar til høy løsningsgrad på et utenrettslig stadium.

Når det gjelder det statlige gebyret for behandling av en sak ved forliksrådet, jf. rettsgebyrloven § 7 første ledd, ble dette gebyret økt fra ett rettsgebyr til 1,15 rettsgebyr ved lov 20. desember 2018 nr. 118 om endringer i rettsgebyrloven (justering av gebyrer). Dette ble gjort som en del av arbeidet med å justere gebyrer i justissektoren til selvkost. Begrunnelsen for gebyrøkningen fremgår av Prop. 9 L (2018–2019) punkt 3. Departementet ser ikke grunn til å foreslå noen gebyrreduksjon nå.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget om halvering av skrivesalæret for forliksklager der det også kreves erstatning for utenrettslige inndrivingskostnader, vil etter gjeldende rettsgebyr innebære en reduksjon av inkassoforetakenes/fordringshavernes inntekter på 586 kroner for hver forliksklage og en tilsvarende reduksjon i skyldnerens betalingsplikt. I 2019 var det anslagsvis 70 000 forliksklager i inkassosaker der det ble krevet ett rettsgebyr i skrivesalær, og samlet vil forslaget anslagsvis medføre rundt 41 millioner kroner i sparte utgifter for skyldnerne og

tapte inntekter for inkassoforetakene og fordringshaverne per år.

Etter det departementet er kjent med, velger de aller fleste å inndrive uomtvistede krav etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7-2 første ledd bokstav f i stedet for å bringe saken inn for forliksrådet. Det er grunn til å tro at antallet forliksklager om uomtvistede krav ville kunne økt dersom skrivesalæret for utleggsbegjæringer ble halvert uten at skrivesalæret for forliksklage i inkassosaker ble redusert tilsvarende. Slik departementet ser det, er derfor en vesentlig økonomisk og administrativ konsekvens av forslaget forebygging av en økning i antallet forliksklager som følge av halveringen av maksimalsatsen for utleggsbegjæringer som ble vedtatt i den nye forskriften om saksøktes ansvar for sakskostnader ved tvangsfullbyrdelse.

Den foreslåtte regelendringen antas å være enkel for fordringshavere og inkassoforetak å gjennomføre systemteknisk.

Departementet antar at staten og kommunene sjeldent tar ut forliksklager i inkassosaker, og de offentlige høringsinstansene har ikke spilt inn at de påvirkes økonomisk av halveringen av skrivesalæret. Departementet legger derfor til grunn at de bare i helt begrenset utstrekning påvirkes, og at den foreslåtte endringen ikke gir grunnlag for å justere anslag for det offentliges inntekter og utgifter. De økonomiske konsekvensene for det offentlige dekkes innen gjeldende budsjett-rammer.

5 Merknader til endringen i tvisteloven § 6-13

Departementet foreslår i forslaget til endring av tvisteloven § 6-13 første ledd bokstav d å halvere skrivesalæret for forliksklage der klageren i tillegg krever erstatning for utenrettslige inndrivingskostnader, fra ett til et halvt rettsgebyr. Skrivesalæret skal som etter gjeldende rett dekke kostnader til rettshjelp ved forliksklage og saksforberedelse ellers. Det er ikke et krav etter tvisteloven at skrivesalæret skal dekke alle kostnadene til dette arbeidet, men departementet antar at et skrivesalær som foreslått dekker vanlige kostnader. Det er redegjort nærmere for forslaget i punkt 3. Skrivesalæret på fire rettsgebyr for forliksklager der det ikke kreves erstatning for utenrettslige inndrivingskostnader, foreslås ikke endret.

Justis- og beredskapsdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i tvisteloven (halvering av skrivesalæret for forliksklager i inkassosaker).

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i tvisteloven (halvering av skrivesalæret for forliksklager i inkassosaker) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i tvisteloven (halvering av skrivesalæret for forliksklager i inkassosaker)

I

I lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister skal § 6-13 første ledd bokstav d lyde:

d) et beløp inntil fire ganger rettsgebyret for rettshjelp ved forliksklage eller tilsvar og saksforberedelse ellers, men inntil *et halvt rettsgebyr* dersom klageren i tillegg krever erstatning for kostnader ved utenrettslig inndrivning etter annet ledd, og

II

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.
2. Loven gjelder for forliksklager som inngis etter at loven er trådt i kraft.

